

Kungl. Maj:ts tal

på rikssalen vid riksdagens öppnande den 16 januari 1913.

Gode Herrar och Svenske Män!

Jag hälsar Eder välkomna till Edert viktiga och ansvarsfulla värv!

Sedan Jag sist här mötte Eder, hava Jag och Mitt hus haft att glädja oss åt födelsen av Min sonson, Hertigen av Halland.

Vårt förhållande till alla främmande makter är vänskapligt.

Med oavslätlig uppmärksamhet har Jag följt utvecklingen av de allvarliga händelser, som inträffat i Europa under de senaste månaderna, samt med tillitande av det så kallade mindre kreditivet i tid vidtagit nödiga åtgärder för mötande av varje eventualitet.

Försöksmobiliseringen och de omfattande fälttjänstövningarna under det förflutna året ha i många avseenden visat sig lärorika. Hugnesamt har varit att erfaras, hurusom de värnpliktiga, vilka däri deltagit, utmärkt sig genom stor plikttrohet och genom uthållighet även under ganska krävande strapatser.

Jag ärnar förelägga Eder förslag till allmän pensionsförsäkring och uttalar den förhoppningen, att härmed måtte varda inledd en följd av verksamma reformer till lindrande av de sociala missförhållandena.

I kommunallagarna föreslår Jag flera viktiga förändringar, syftande bland annat att upphäva bolags rösträtt, att underlätta ett allmännare deltagande i de kommunala angelägenheterna samt att trygga valhemligheten vid landstingsval.

I haven att vänta förslag till ny expropriationslag, bättre mot- svarande nutida krav, till lag om internering av alkoholister, ägnad att möjliggöra en förnuftsfull vård av rusdryckernas olyckliga offer, till ändringar i sjölagen, avsedda att trygga sjöfartssäkerheten gent emot osunt vinstbegär och ödesdiger vårdslöshet, till lagstiftning angående gemensamhetsfiske, till lag angående utlämning av förbrytare, till utvisningslag, till ny lag angående ursprungsbeteckning.

På nytt framlägger Jag förslag till ändring i bestämmelserna rörande försök att tvinga någon till deltagande i arbetsinställelse.

Jag har för avsikt att avlåta förslag till folkundervisningens förbättrande genom en tidsenlig omläggning av dess lärareutbildning, inspektion och centrala ledning.

Till handelsundervisningens höjande framlägger Jag vissa förslag.

Jag kommer att föreslå Eder åtgärder till kommunernas, landstingens och hushållningssällskapens frigörelse från ekonomiskt beroende av rusdryckshanteringen samt till begränsning av statens beroende i sådant avseende.

För åstadkommande av vägar av enklare beskaffenhet i de nordligare delarna av landet äskar Jag ett särskilt större anslag.

Ansenligt är det anslagsbelopp Jag ärnar äska för Sveriges deltagande i den stora världsutställningen i San Francisco till högtidlighållande av Panamakanalens öppnande år 1915. Det är framför allt hänsynen till upprätthållande av sambandet mellan Sveriges innebyggare och deras till miljoner räknade nära fränder i Förenta staterna, som föranlett detta äskande.

Bland förslag till löneregleringar, som Jag ärnar framlägga, ingår även reglering för lotsverket, vars avlöningsförhållanden därigenom komma att — nu för första gången — underställas Riksdagens prövning.

För att bereda befolkningen någon lättnad i de höga levnadskostnaderna föreslår Jag Eder nedsättning i tullen å socker och sirap.

I trots av statsutgifternas betydliga stegring har det icke blivit nödvändigt att föreslå ökad beskattning.

Nedkallande Guds välsignelse över Eder och Edra arbeten förklarar Jag detta riksmöte öppnat och förbliver Eder, Gode Herrar och Svenske Män, med all kunglig nåd och ynnest städse välbevågen.